

داستان‌های شرلوک هولمز

نشانهٔ چهار

آرتور کانن دوویل

ترجمهٔ مزده دقیقی

فهرست مطالب

هفت	شرلوک هولمز در لندن
۱	علم استنتاج
۱۳	شرح ماجرا
۲۱	در جستجوی راه حل
۲۸	داستان مرد کله تاس
۴۲	فاجعه سرای پانديچری
۵۲	شرلوک هولمز به ارائه شواهد می پردازد
۶۵	ماجرای بشکه
۸۱	نیروی پلیس غیررسمی خیابان بیکر
۹۴	گسستی در زنجیر
۱۰۸	پایان کار جزیره نشین
۱۲۱	گنجینه بزرگ آگرا
۱۳۰	داستان عجیب جاناتان اسمال

شرلوک هولمز در لندن*

شرلوک هولمز تقریباً از سال ۱۸۷۷ یا ۱۸۷۸ تا زمان بازنشستگی اش در ۱۹۰۳ در لندن سکونت داشت و در این شهر کار می‌کرد. مشخص نیست که هولمز پیش از آنکه در ۱۸۷۸ در خیابان مانتاگیو^۱ ساکن شود، تا چه اندازه با شهر بزرگ و گسترده لندن آشنا بود یا حتی چند بار به این شهر رفته بود؛ فرض بر این است که او فرزند ملاکی روستایی بود. به هر حال، پس از سکونت در این شهر، چنان اطلاعاتی درباره آن به دست آورد که با اطلاعات دیگران قابل قیاس نبود. دانش دقیق او از شهر لندن شامل وضعیت جغرافیایی این شهر، تاریخ آن، مردمش، مناطق آن و حتی ترتیب دقیق مغازه‌ها در بسیاری از این مناطق بود. از همین رو در «انجمن مو سرخ‌ها» به واتسن می‌گوید: «میل دارم ترتیب خانه‌ها را در اینجا به خاطر بسپارم. یکی از سرگرمی‌های من این است که معلومات دقیقی از شهر لندن پیدا کنم.» هولمز حتی با انواع خاکهای گوناگونی که در سراسر یک منطقه یافت می‌شد آشنا بود؛ این مهارت در مشاهده به او امکان می‌داد خیلی چیزها را درباره مراجع یا مظنون استنتاج کند، از جمله اینکه احتمالاً اهل کجا بوده یا از کدام

* این مقدمه با استفاده از منبع زیر تهیه شده است:

Encyclopedia Sherlockiana, Matthew E. Bunson, Barnes and Noble Books, Newyork, 1997.

1. Montague Street

مسیر عبور کرده است - نکات جالبی که امکان داشت در حل پرونده یا کشف یک دروغ بسیار مفید باشد.

اعتقاد بر این است که تغییر قیافه‌های موفقیت‌آمیز هولمز و در نتیجه توانایی او در کسب اطلاعات از همهٔ اقشار مردم انگلستان کاملاً وابسته به استفادهٔ هوشمندانهٔ او از دست‌کم پنج خانهٔ امن در سراسر شهر لندن بوده است («پیتر سیاه»). او می‌توانست با یک قیافه خانهٔ خیابان بیکر را ترک کند، مدتی در شهر پرسه بزند، در خانهٔ امنی استراحت کند، و با قیافهٔ آدم کاملاً متفاوتی از آنجا بیرون بیاید. به این ترتیب، می‌توانست در یک بعدازظهر به محلهٔ ایست‌اند^۱ برود و شخصاً با بدترین عناصر جامعه صحبت کند و، در عین حال، در رستورانی آبرومند در خیابان استرند^۲ با واتسن ملاقات کند. بی‌تردید این قبیل خانه‌های امن در لندن مانعی بود بر سر راه آدمکشهایی که پروفیسور موریارتی در «آخرین مسئله» برای کشتن او فرستاده بود.

یکی از خیابانهای لندن در حوالی موزهٔ بریتانیایی خیابان مانتاگیو است و شرلوک هولمز از ۱۸۷۸ تا ۱۸۸۱، که هنوز کارآگاهی تازه کار بود، در خانه‌ای اجاره‌ای در این خیابان سکونت داشت. او در جایی به واتسن می‌گوید: «اول که به لندن آمدم، خانه‌ای اجاره‌ای در خیابان مانتاگیو داشتم که تا موزهٔ بریتانیایی یک خیابان بیشتر فاصله نداشت. در آنجا منتظر می‌ماندم و در ساعات فراغت به مطالعهٔ شاخه‌های گوناگون علم می‌پرداختم که می‌توانست قابلیت‌هایم را افزایش دهد. گهگاه پرونده‌هایی، عمدتاً به معرفی همکلاسان قدیم، به من ارجاع می‌شد، چون در سالهای پایانی تحصیلم در دانشگاه دربارهٔ من و روشهای کارم صحبت زیاد بود.»

تلاشهای زیادی صورت گرفته تا مشخص شود که این کارآگاه جوان در کجای این خیابان می‌توانسته سکونت داشته باشد؛ همان طوز که

تلاشهای زیادی نیز برای پیدا کردن ساختمان واقعی شماره ۲۲۱ ب در خیابان بیکر^۱ انجام شده است. برحسب تصادف، آرتور کانن دوایل در سال ۱۸۹۱ که به لندن رفت، در ساختمان شماره ۲۳ در خیابان مانتاگیو سکونت گزید.

خیابان بیکر یکی از خیابانهای محله وست‌اند^۲ لندن است و از این رو شهرت دارد که شرلوک هولمز از ۱۸۸۱ تا ۱۹۰۳، که سرانجام از کار کناره‌گرفت و به ساسکس رفت، در این خیابان سکونت داشت. خیابان بیکر در سراسر دنیا مشهور است. مراجعان، پلیسها، جنایتکارها و مظنونها همه از این خیابان گذشته و به ساختمان شماره ۲۲۱ ب و خانه اجاره‌ای این کارآگاه برجسته رفته‌اند.

خیابان بیکر، برخلاف آنچه در فیلمها تصویر شده، مستقیم است. شنیدن این نکته که در واقع هیچ ساختمانی با شماره ۲۲۱ یا ۲۲۱ ب در خیابان بیکر وجود نداشته، بی‌شک موجب ناامیدی بسیاری از طرفداران داستانهای شرلوک هولمز می‌شود که برای دیدن این ساختمان به لندن می‌روند. در زمان هولمز، خیابان بیکر کوتاه بود و طول آن از $\frac{1}{4}$ مایل (حدود چهارصد متر) تجاوز نمی‌کرد. ساختمانها از جنوب به شمال شماره‌گذاری شده بودند: شماره‌های یک تا ۴۲ در سمت شرق و از جنوب به شمال، و شماره‌های ۴۴ تا ۵۸ در سمت غرب و از شمال به جنوب. در نتیجه، امکان نداشت ساختمانی با شماره ۲۲۱ وجود داشته باشد. ولی در سال ۱۹۳۰، نام سرتاسر خیابان به خیابان بیکر تبدیل شد و این امر مستلزم شماره‌گذاری مجدد بود. در این شماره‌گذاری مجدد، خانه شماره ۴۱ در خیابان بیکر شمالی، که به سبک جورجی ساخته شده بود، به ساختمان شماره ۲۲۱ خیابان بیکر تبدیل شد. ولی این ساختمان همان سال تخریب شد تا فضای لازم برای ساختما آبی تأمین شود. ساختمان آبی، که محل انجمن ملی